



Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж. 2285/19
19.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Владиславе Милићевић, председника већа, Весне Матковић и Тање Шобат, чланова већа, у парници тужиоца АА, кога заступа пуномоћник адвокат АБ, против тужених ББ до ББ2, које заступа пуномоћник адвокат АБ1, ради иселења, одлучујући о жалбама странака изјављеним против пресуде Другог основног суда у Београду П 5682/17 од 30.11.2018. године, у седници већа одржаној дана 19.09.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужених ББ1 и ББ2 и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 5682/17 од 30.11.2018. године, у ставовима првом и другом изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 5682/17 од 30.11.2018. године у ставу трећем изреке.

УКИДА СЕ одлука о трошковима поступка садржана у ставу петом изреке пресуде Другог основног суда у Београду П 5682/17 од 30.11.2018. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду, на поновни поступак.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена жалба тужене ББ изјављена против ставова првог и другог изреке пресуде Другог основног суда у Београду П 5682/17 од 30.11.2018. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 5682/17 од 30.11.2018. године, ставом **првим** изреке, дозвољено је преиначење тужбе из поднеска тужиоца од 10.09.2018. године. Ставом **другим** изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и

обавезане тужене ББ1 и ББ2 да тужиоцу предају у судржавину породичну стамбену зграду аа, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправака пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом **трећим** изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражено да суд обавезе тужену ББ да се исели из породичне стамбене зграде аа. Ставом **четвртим** изреке, одбијен је предлог тужених да суд прекине овај поступак до правноснажног окончања оставинског поступка који се води пред јавним бележником ЈЈ под пословним бројем УПП 512/17. Ставом **петим** изреке, обавезане су тужене да тужиоцу на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 58.900,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писаног отправака пресуде, под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде, странке су благовремено изјавиле жалбе и то тужилац побијајући је у ставовима трећем и петом изреке из свих законом прописаних жалбених разлога, а тужене побијајући је у ставовима првом, другом и петом изреке, такође из свих законом прописаних жалбених разлога.

Испитујући правилност првостепене пресуде у складу са одредбом члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/2011, са каснијим изменама и допунама), другостепени суд је нашао да су жалба тужиоца и тужених ББ1 и ББ2 у односу са ставове први, други и трећи изреке неосноване, да је жалба тужене ББ изјављена против ставова првог и другог изреке првостепене пресуде недозвољена, а да су жалбе основане у односу на став пети изреке,

У спроведеном поступку, првостепени суд није починио ниједну од битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1-3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, ни ону из тачке 12 истог става, на коју се неосновано указује изјављеним жалбама јер пресуда садржи јасне и непротивречне разлоге о свим битним чињеницама.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у лист непокретности уписан као корисник на аа, која представља градско грађевинско земљиште у државној својини, и као власник два објекта постојећа на наведеној парцели, и то породичне стамбене зграде површине 38 м² и зграде површине 8 м². Тужилац је био у браку са СС, и за време трајања брачне заједнице 1972. или 1973. године купљена је наведена непокретност. Тужилац и СС имали су сина СС1, који је био супруг тужене ББ, а отац тужених ББ1 и ББ2, који је преминуо _ године. Сада покојни СС1 је са туженом ББ закључио брак _ године, и у том браку рођене су тужене ББ1 _ године, и ББ2 _ године. Још пре него што је сада покојни СС1 закључио брак са туженом ББ, његови родитељи – тужилац и сада покојна СС су се преселили у село близу _, и од тада нису живели у непокретности која је предмет спора. Тужена ББ се уселила у предметну непокретност 1992. године, када се удала за за покојног сина тужиоца, и од тада несметано у истој живи, као и тужене ББ1 и ББ2 од свог рођења. Никад их нико није ометао у коришћењу предметне непокретности, нити им оспоравао право на коришћење, тужилац је поседовао кључ од предметног објекта, син му никада није оспоравао коришћење објекта, а након смрти сина тужилац је, с обзиром да је на објекту мењана брава кључ узео од унукe ББ1 и направио себи копију, и након смрти сина долазио је у предметну непокретност али том приликом није комуницирао са туженима, већ би само ушао у објекат, проверио стање и изашао. Од почетка 2017. године, на капији предметног

објекта је замењена брава, јер се претходно покварила, кључ од нове браве није предат тужиоцу, нити му је понуђен, нити су тужене обавестиле тужиоца о промени те браве, тако да тужилац сада не може да ступи у посед предметне непокретности. Супруга тужиоца Миланка је преминула 16.06.2017. године, и након њене смрти тужилац се преселио у Београд и живи код своје кћерке. Оставинским решењем јавног бележника од 05.06.2018. године, на заоставштини сада покојне СС, коју између осталог чини и право својине са уделом од 1/2 на породичној стамбеној згради аа, а која је уписана на име овде тужиоца, али која представља заједничку имовину супружника сада покојне СС и овде тужиоца, стечена радом у току трајања заједнице живота у браку, за наследнике су оглашени овде тужилац као супруг са уделом од 1/4, кћерке сада покојне СС, СС2 и СС3 свака са уделом од по 1/4, и овде тужене ББ1 и ББ2, унук оставиље иза раније преминулог сина оставиље СС1, свака са уделом од по 1/8. Тужена ББ је запослена на одређено време у “_” д.о.о. и према потврди од 20.12.2017. године у последња три месеца имала је просечну нето зараду од 24.150,00 динара, не поседује непокретности. Тужена ББ1 пријављена је на евиденцији лица која траже запослење од 21.12.2017. године и није корисник права на новчану накнаду, док је тужена ББ2 уписала трећу годину студија школске 2017/2018. годину. Тужилац, друготужена и трећетужена су након доношења оставинског решења постали сувласници предметне непокретности, па је тужилац поднеском од 12.09.2018. године преиначио у односу на њих тужбени захтев тражећи предају у судржавину породичне стамбене зграде број 1 и 2 постојеће на кп.бр. 2099.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одлучио као у ставовима другом и трећем изреке. Примењујући одредбе чланова 13 став 1, 14 став 1, 37 став 1 и 2, 43, 70 став 4, 72 став 1 Закона о основама својинскоправних односа, закључио је да тужиоцу као сувласнику припада право на судржавину ствари, те тужилац, и то као већински сувласник, има право да ствар држи и да је користи заједно са осталим сувласницима сразмерно свом делу, па како тужене ББ1 и ББ2 су сувласнице које држе и користе предметне непокретности, односно налазе се у њиховој фактичкој власти, основан је тужбени захтев тужиоца којим је тражио предају у судржавину предметне непокретности од стране тужених ББ1 и ББ2, због чега је одлучио као у ставу другом изреке. Тужена ББ је истицала да је дуги низ година у мирној државини непокретности, да не поседује другу непокретност у којој би живела, да према туженој ББ2 има обавезу законског издржавања, да постоји континуитет породичних односа који јој даје право да непокретност користи, поготово имајући у виду да су њене кћерке сувласнице на предметној непокретности, и таквим наводима наведена тужена је од суда тражила заштиту њеног права на дом у смислу члана 8 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, а обавеза суда да ове наводе оцени произилази из одредбе члана 18 став 3 Устава Републике Србије. Полазећи од тога да људска права зајемчена Уставом могу бити ограничена само законом и то само ако ограничење допушта Устав и у сврхе ради којих га Устав допушта, и да су приликом ограничавања људских права сви државни органи, нарочито судови дужни да воде рачуна о суштини права које се ограничава, важности сврхе ограничења, одредбу члана 8 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, као и судску праксу Европског суда за људска права, првостепени суд је закључио да у конкретном случају постоје довољно јаке и трајне везе тужене Јелице за предметну непокретност. Ово због тога што је она заједно са својим покојним супругом још 1992. године почела да живи у објекту који је предмет спора, не располаже другим стамбеним простором у

коме може да живи, што представља довољно јаку и трајану везу – право на дом, па чињеница да тужена Јелица не поседује писану одлуку нити писани документ који је овлашћује да може да борави у предметном објекту не утиче на мишљење суда да се предметна непокретност сматра домом, у смислу члана 8 Европске конвенције. Усвајањем тужбеног захтева којим би се обавезала тужена Јелица да се исели из предметне непокретности, по оцени првостепеног суда, представљало би мешање у њено право на дом, а суд је у обавези на основу одредбе члана 20 став 3 Устава Републике Србије, да води рачуна о суштини права које се ограничава, важности сврхе ограничења, те је суд био у обавези да одмери интерес тужене Јелице да заштити свој дом и тужиочево право својине на непокретности, па је нашао да се иселење тужене Јелице ради остварења легитимног циља који се огледа у заштити имовинског права тужиоца не би могла сматрати нужним у демократском друштву и сразмерним том циљу у смислу члана 8 став 2 Конвенције, те би иселењем тужене Јелице било повређено њено право на дом, због чега суд налази да је ограничење својинског права тужиоца у конкретном случају оправдано и да није нарушена осетљива равнотежа између права тужене Јелице на дом и права својине тужиоца, па је одлучио као у ставу трећем изреке.

Првостепени суд је дозволио преиначење тужбе примењујући одредбу члана 199 став 2 Закона о парничном поступку, јер је оценио да је преиначење целисходно ради коначног решења спорног односа међу странкама, а поступак по преиначеној тужби се није продужио, одлучивши као у ставу првом изреке.

Најпре, супротно жалбеним наводима тужених ББ1 и ББ2, правилно је првостепени суд поступио када је дозволио преиначење тужбе из поднеска тужиоца од 10.09.2018. године. У том контексту, нису основани њихови жалбени наводи да им је на тај начин ускраћено право да предлажу нове доказе и да се изјасне о тужбеном захтеву, чиме је причињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 7 ЗПП, на коју иначе другостепени суд пази по службеној дужности, имајући у виду чињеницу да се на рочишту главне расправе, након пријема тог поднеска, која је одржана дана 30.11.2018. године, пуномоћник тужених изјаснио о том преиначењу, а то што се преиначењу противио није од утицаја, а осим тога, могло би се сматрати и да је у питању смањење тужбеног захтева за шта иначе није потребан пристанак тужених, с обзиром да је тражено иселење тужених ББ1 и ББ2, дакле предаја у државину, а преиначењем тужбе тражена је предаја у судржавину. Наведени поднесак којим је извршено преиначење тужбе од 10.09.2018. године у моменту када је предато суду заиста јесте предато без пуномоћја за заступање адвоката који је поднесак сачинио, али му је суд наложио да достави уредно пуномоћје, што је он и учинио, тако да није основан жалбени навод наведених тужених о постојању битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 9 ЗПП.

Правилно је првостепени суд и образложио да тужилац и тужене ББ1 и ББ2 имају право на судржавину непокретности која је предмет спора, правилно примењујући материјално право, и у односу на ову одлуку судан (став други изреке) заправо и нема жалбених навода тужених ББ1 и ББ2.

Такође је правилно првостепени суд одлучио и када је одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца за иселење тужене ББ одлучивши као у ставу трећем изреке и

за своју одлуку дао правилне, потпуне и детаљне разлоге које у целости прихвата и другостепени суд и који жалбеним наводима тужиоца нису доведени у сумњу. Најпре, то што у уводу у пресуди није означена вредност предмета спора није од утицаја на законитост и правилност првостепене пресуде, а иначе тужилац уопште није ни означио вредност предмета спора, а првостепени суд је пропустио да вредност предмета спора утврди до окончања првостепеног поступка. То што је тужилац већински сувласник на предметној непокретности, и што има право заштите на целу ствар, не значи да тужена ББ треба да буде исељена из предметне непокретности. Наиме, право тужене ББ на поштовање њеног дома заснива се на стварно-правној и личној службености становања, као и на члану 8 став 1 Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода. Наиме, тужена од 1992. године живи у предметној непокретности, чему се тужилац никада није противио, нити је тражио да се она исели из предметног стана (то тражи тек подношењем ове тужбе 24.11.2017.године), дакле у периоду од преко 25 година до подношења тужбе, због чега је установљено право становања у корист тужене, као право личне службености, у складу са правним правилима садржаним у параграфима 384 и 342 Српског грађанског законика, која се примењују на основу члана 4 Закона о неважности правних прописа донетих пре 06. априла 1941. године и за време непријатељске окупације (“Службени лист ФНРЈ” бр. 84/46, 104/46 и 96/47). Из тих разлога туженој Јелици је загарантована заштита права на дом у коме она живи преко 25 година, док са друге стране тужилац није доказао да она има могућност да стекне други дом или да се настани у другом дому, због чега није основан тужбени захтев којим се тражи њено исељење из предметне непокретности. Супротно жалбеним наводима, првостепени суд је управо ценио равнотежу између својинског овлашћења тужиоца и права на дом тужене Јелице, као и чињеницу да су њене кћерке сувласнице на предметној непокретности и да у истој живе. Одлука на коју се тужилац позива у жалби - Густоварац против Хрватске, не може бити од утицаја на другачије пресуђење ове правне ствари, јер се исти предмет односи на посед стана који су Здравка и Борислав Густоварац стекли на основу потврде издате од стране особе која је била осуђена за казнено дело, а што су они морали знати, због чега је Европски суд за људска права закључио да је правилно национални суд донео одлуку о њиховом исељењу.

Са изнетих разлога, на основу одредбе члана 390 ЗПП одлучено је као у ставовима првом и другом изреке.

Међутим, одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу петом изреке се за сада не може прихватити као правилна, јер су дати разлози нејасни и противречни стању у списима. Најпре, нејасно је на основу чега је првостепени суд све тужене обавезао да тужиоцу накнаде трошкове поступка, у ситуацији када тужилац није успео са својим тужбеним захтевом у односу на тужену ББ, нити је јасно на основу чега је одредио трошкове који припадају тужиоцу на име трошкова који су настали за радње предузете од стране пуномоћника адвоката, а имајући у виду да је одредио таксу на тужбу и пресуду у износу од по 1.900,00 динара, због чега је одлука о трошковима поступка морала бити укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени суд ће отклонити неправилности на које му је указано, тако што ће поново одлучити о трошковима поступка, водећи при томе

рачуна која од странака је успела у парници, и за своју одлуку дати јасно, на закону засновано образложење.

Са изнетих разлога, на основу одредбе члана 401 став 1 тачка 3 ЗПП одлучено је као у ставу трећем изреке.

Како се одлука из ставова првог и другог изреке не односи на тужену ББ, то она није овлашћена за изјављивање жалбе у односу на ова два става изреке првостепене пресуде, због чега је и одлучено као у ставу четвртом изреке, а на основу одредбе члана 389 став 1 ЗПП, у вези одредбе члана 378 став 3 истог закона.

**Председник већа-судија
Владислава Милићевић с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Јасмина Ђокић